

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič in Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Balkanski pakt na obzorju

Potovanje Nj. Vel. kralja po Balkanu predstavlja uvod v veliko diplomatsko akcijo, ki vodi k tesnejši združitvi balkanskih držav

Beograd, 6. oktobra. r. Poset Nj. Vel. kralja in kraljice je v Carigradu izzval ne samo velike simpatije za Jugoslavijo in Nj. Veličanstvi, marveč da je usmeril diplomatske razgovore tudi na novo pot. Balkanski Locarno in črnomorski pakt sta dva izraza, okrog katerih se suče diskusija vseh političnih krogov. Z enim in drugim se označuje bodoči sporazum ali niz sporazumov, ki jih na Balkanu vsi iskreno želijo in nestrno pričakujejo. Posebno se podčrtava prisrčni komunikacije, ki je bil objavljen po razgovoru predsednika turške republike gazi-ja Kemal paše z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom. Kot baza, na kateri naj bi sonele bodoče pogodbe, se omenja pakt med Turčijo in Grčijo, ki je bil sklenjen v Ankari. Turški politični krogi smatrajo kot gotovo dejstvo, da bo v najkrajšem času sklenjen balkanski sporazum, čeprav bi se mu Bolgarija ne priključila takoj, kakor menijo nekateri turški listi. Bolgarija okleva zaradi tega, ker se je polotil neke vrste strah pred akcijo Male antante na eni strani ter Grčije in Turčije na drugi. Če bo ostala bolgarska vlada rezervirana, bo sklenjen sporazum med Grčijo, Turčijo, Jugoslavijo in Rumunijo ter Češkoslovaško kot članico Male antante.

Pakt med Malo antanto in Turčijo

Pariz, 6. oktobra. AA. Nocojšnji »Intransigant« komentira sestanek Nj. Vel. kralja Aleksandra z bolgarskim kraljem Borisom in pravi med drugim:

V obisku jugoslovenskega kralja Aleksandra pri bolgarskem kralju Borisu in Mustafi Kemal paši smemo videti opembno etapo na poti do pregruipiranja balkanskih sil. Te sestanke smemo smatrati kot okrepitev politike nenapadnih paktov. Če bodo podpisali tak pakt med Malo antanto in Turčijo, bo to srečno dopolnilo že sklenjenega pakta med Ankaro in Moskvo. — List na koncu izraza mnenje, da bi pakt bližnjega vzhoda bil v glavnem bolj sličen Briand-Kelloggovemu paktu kakor pa locarnskemu.

Izmenjava brzojav med šefi Jugoslavije Bolgarije in Turčije

Carigrad, 6. oktobra. AA. Anatolska agencija poroča: Med Nj. Vel. kraljem Aleksandrom in predsednikom turške republike Kemal pašo so bile izmenjane te-le brzojavke:

Njegovi ekscelenci predsedniku republike, Carigrad.

Prosim Vaše ekscelenco, da izvoli sprejeti moje zahvalo za sprejem, ki smo ga bili deležni ter najlepše želje za Vašo osebo in za blagostanje Vaše države. Aleksander.

Nj. Vel. kralju Jugoslavije Aleksandru L. rušilec »Dubrovnik«.

Zahvaljujem se Vašemu Veličanstvu za ljubeznivo brzojavko in ga obenem prosim, naj izvoli sprejeti moje najlepše želje za svojo osebo in za blagostanje svoje države, ter da izvoli sporočiti izraze mojega globokega spoštovanja Njenemu Veličanstvu kraljici. Gazi Mustafa Kemal-paša.

Carigrad, 6. oktobra. AA. Anatolska agencija poroča: Predsednik republike Gazi Mustafa Kemal-paša je poslal kralju Borisu tole brzojavko:

Nj. Vel. kralju Borisu, kralju Bolgarije, Sofija.

Nj. Vel. kralj Aleksander mi je blagovolil sporočiti prijateljski pozdrav Vašega Veličanstva. V trenutku, ko sem ves še pod divnim vtisom, ki sta ga name na-

pravili osebnosti Nj. Vel. kralja in kraljice Jugoslavije, sem z radostjo doznal o lepi misli Vašega Veličanstva, da mi pošlje svoj pozdrav po tem vzvišenem posredovanju. Najtopleje se zahvaljujem Vašemu Veličanstvu za to in ga prosim, da izvoli sprejeti izraze mojega iskrenega in zvestega prijateljstva.

Grčija navdušeno pozdravlja poset našega kralja

Vsi listi posvečajo posetu na Krfu največjo pozornost in poudarjajo veliko vlogo jugoslovenskega vladarja na Balkanu

Atene, 6. oktobra. AA. Vsi atenski listi posvečajo tople uvodnike potovanju Nj. Vel. kralja in kraljice Marije na Krf. Ne glede na politično obležje, vsi listi pozdravljajo Nj. Vel. kralja Aleksandra kot iskrenega prijatelja grškega naroda. Najstarejši grški list »Estia« posveča Nj. Vel. kralju dolg uvodnik, v katerem med drugim pravi:

Jugoslovenski vladar plove danes po grških vodah na Krf, da se pokloni manom srbskih herojev na otoku Vidu pri Krfu, kjer so umrli, zrušeni od trpljenja, prestanega pri pohodu čez Albanijo, ko so morali zapustiti svojo domovino, ki jo je tujec preplaval. V tistem tragičnem trenutku, ko je moral srbski narod, izčrpan po tolikih nadčloveških naporih, zapustiti svojo rodno zemljo, noseč s seboj v tujino v svojem srcu neizbrisano sliko domovine, se srbski narod v Grčiji ni počutil, da je med tujci. Krf ga je bil bratski sprejel in postal začasen sedež nove kraljevine, ki se je postopoma porajala pod žezlom slavnega in legendarnega kralja Petra. Krfsko gledališče je postalo za dolgo vrsto mesecev shajališče zastopnikov srbskega naroda, ki je neomajno veroval v končno zmago velike Jugoslavije. Ne samo Krf, vsa Grčija je dom Nj. Vel. kralja Aleksandra.

Cepnav ima obisk prav za prav samo neuradni značaj, je vendar ta obisk pomemben, ker se bo Nj. Vel. kralj poklonil tistim, ki so dali svojo kri in življenje kot dokaz velike nacionalne vere v zedinjeno Jugoslavijo. Vsa Grčija je izredno srečna, da more pokazati Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovemu narodu najiskrenejša čustva prijateljstva in ljubezni vsega grškega naroda.

Vladni listi »Esperia«, »Ethnos«, »Athenaika Nea« in drugi prinašajo slike Nj. Vel. kralja Aleksandra, kraljice Marije in kraljevske rodbe v obširni življenjski podatki, pri čemer popisujejo življenje in vojaško kariero Nj. Vel. Aleksandra ter naglašajo njegovo vlogo pri ustvarjanju združene in zedinjene Jugoslavije.

Atenski list »Vrdin« poudarja pomembnost obiska Nj. Vel. kralja Aleksandra v Grčiji in med drugim pravi: Grški narod pozdravlja Nj. Vel. kralja sosedne in prijateljske Jugoslavije s čustvi najiskrenejše udanosti. V njegovi osebi ceni grški narod vladarja in ustvaritelja države, za katero ga vežejo neporušljive vezi skupnih bojev in interesov, kakor ceni in pozdravlja vzornega junaškega kralja, dostojnega sina slavnega kralja Petra, vrednega potomca zgodovinske dinastije Karadjordjevičev, ki ji jugoslovenski narod toliko dolguje. Grški narod vidi v tem obisku vladarja in vladarice zavezniške države najboljšo znamenje za srečnejšo bodočnost, za zblizanje in solidarnost med balkanskimi narodi, za bodočnost, ki nas bo obvarovala pred vsemi nevarnostmi in nam zagotovila mirno življenje.

Vsi listi prinašajo obširne članke o grobovih naših junakov na Krfu in Vidu ter popisujejo vso zgodovino nepozabne tragedije na Krfu. Popisi zgodovinskih grobov na

vanju. Najtopleje se zahvaljujem Vašemu Veličanstvu za to in ga prosim, da izvoli sprejeti izraze mojega iskrenega in zvestega prijateljstva.

otoku Vidu so opremljeni tudi s slikami iz raznih trenutkov tistih tragičnih dni.

Atene, 6. oktobra. AA. Torpedni rušilec »Spece«, s katerim sta snoči odpotovala na Krf jugoslovenski poslanik S. Boško Hristić in grški zunanji minister G. Maksimos, je najmodernejši tip grške vojne mornarice. »Spece« bo plul »Dubrovniku« naproti, da pozdravi Nj. Vel. kralja in kraljico Jugoslavije.

Atene, 6. oktobra. AA. List »Vradin« prinaša poročilo s Krfa, da tamkajšnje prebivalstvo z velikim navdušenjem pričakuje obiska Nj. Vel. kralja Jugoslavije. Z velikim interesom pričakujejo visokega obiska tudi tuji konzularni zastopniki.

V Rimu se boje za Bolgarijo

Rim, 6. oktobra. r. Fašistično zunanje-politično glasilo »Giornale d'Italia« je objavil vest iz Zeneve, da je bolgarski ministrski predsednik Mušanov dal italijanskemu delegatu pri Društvu narodov Aloisio vse zahtevane garancije, da Bolgarija ne bo pristopila k nikakemu regionalnemu bloku, marveč da bo vodila svojo politiko še nadalje v popolnem skladu s smernicami pakta o sodelovanju štirih veliki in po načelih, na katerih stoji Društvo narodov.

Nov Trenkerjev film

Ljubljana, 6. oktobra.

Drevi ob 21.15 bo v elitnem kinu Matici prva predstava novega Trenkerjevega filma »Planine kličejo«. Film nam kaže Tirolce v boju z Napoleonovimi četami, glavni junak je pa Severin Anderland, ki vodi tirolske junake v bojih za domovino. Ze iz prejšnjih Trenkerjevih filmov vemo, da zna pričarati Trenker na filmsko platno tako krasne naravne posnetke, da človek kar strmi. Film so izdelali v planinah na sedanji avstrijsko-švicarski meji. deloma pa tudi na drugih gorskih velikanih. Trenker ni samo glavni igralec, temveč je tudi pomagal režirati film. Njegova glavna sotrudnica sta Luise Ullrich in Viktor Varconi. V filmu nastopajo mnoge Tirolce, borečih se za svobodo svoje domovine.

Povsod so sprejeli ta film s velikim navdušenjem, kritike so bile polne hvale o njem. Ponekod so ljudje v kinu navdušeno ploskali, ko je nastopil glavni junak Trenker s svojimi tovariši. Človek ne ve, koga bi bolj občudoval, Trenkerja kot režiserja, ki je pričaral na filmsko platno nepozabne prizore, ali Trenkerja kot igralca, ki zna tako naravno predstavljati glavnega junaka.

Nov fiasko rimske diplomacije

Italijanska spomenica o Podunavju, ki naj bi zasigurala Italiji gospodarsko premoč, je naletela na splošno odklonitev

Pariz, 6. oktobra. Današnji listi objavljajo besedilo italijanske spomenice, ki jo je italijanski delegat nedavno predložil v Ženevi zbranim delegatom. Spomenica se nanaša na gospodarsko organizacijo Podunavja. Razdeljena je na 12 poglavij. Prvih sedem poglavij podaja pregled dosedanjih naporov za ureditev Podunavja. Osmo poglavje navaja sklepe konference v Stresi in predlaga, naj bi se ti sklepi razširili tudi na druga gospodarska področja, to je poleg agrarnih in industrijskega. Države, ki ne spadajo v Podunavje, naj bi tem državam rezervirale del svojih trgov. Ker bi se kolektivni sporazum težko dosegel, predlaga spomenica sklenitev bilateralnih sporazumov. Agrarnim proizvodom podunavskih držav naj bi se zagotovil privilegiran položaj. Avstriji pa dale primerne koncesije za njene industrijske izdelke. Izvoz iz podunavskih držav naj bi se povečal na ta način, da bi vsaka podunavska država del svojega trga rezervirala

oni državi, ki ji nudi preferenčne carine. Končno naj bi se storili primerni ukrepi za izboljšanje plačilnih bilanc podunavskih držav. Konkretnih predlogov italijanske spomenice ne navaja.

Listi naglašajo, da je italijanska spomenica naletela skoraj povsod na odklonilno stališče. Le Madžarska in Avstrija, ki si obojata od take ureditve podunavskega problema velike koristi, se za njo navdušujeta. Mala antanta italijanske predloge odločno odklanja, ker očituje italijanska spomenica stremljenje, spraviti vse podunavske države v gospodarsko odvisnost Italije in Nemčije. Naperjena je zlasti proti Češkoslovaški, ki jo hoče v pogledu izvoza industrijskih izdelkov docela izločiti s podunavskega trga. Francoski krogi vidijo v tej spomenici poizkus z gospodarsko nadmočje izpodriniti politični vpliv Francije in zato italijanske predloge prav tako odklanjajo, sklicujoč se na že ponovno iniciativo Francije v istem vprašanju.

Novinarstvo v tretjem carstvu

»Svoboda tiska mora sloneti na pravicah in dolžnostih naroda in države«

Berlin, 6. oktobra. AA. Minister za propagando Göbbels je imel predavanje pred zastopniki nemških listov o določbah in pomenu novega zakona, ki bo v Nemčiji uredil novinarsko vprašanje. Göbbels je naglasil, da o svobodi mišljenja v njeni absolutni obliki ne diskutirajo samo v Nemčiji, temveč po vsem svetu. More se celo reči, da je nadaljeval, da to načelo v njegovi absolutni obliki danes povsod osporavajo. Ne samo Nemčija, ves svet prihaja do spoznanja, ga morata svoboda mišljenja in svoboda nazorov imeti določene meje, in te meje so pravice in dolž-

nosti naroda in države. Misel o absolutni svobodi tiska je liberalna misel. Vsak posameznik se mora podrediti volji naroda in države, tem bolj, če sta narod in država v težkem položaju. Vlada ima mnogo dobre volje, je nadaljeval Göbbels, in si prizadeva izdati takšne ukrepe, ki so neobhodno potrebni za blaginjo naroda. Neodpustna je misel, da bi kdo smel imeti pravico sabotirati njene namene. Novi zakon daje novinarjem neodvisnost glede njihovih nazorov nasproti njihovim gospodarjem; novinarji bodo odgovorni samo državi.

Kongres francoske socialistične stranke

Navdušene ovacije Herriottu in Daladieru — Stranka je enotna za vlado

Vichy, 6. oktobra. AA. Včeraj je bil tu odprt kongres radikalno socialistične stranke. Popoldne ob 14.30 se je pojavil na kongresu burno pozdravljen predsednik francoske vlade Daladier. Otvoril je popoldansko sejo z nagovorom, v katerem je v imenu vse stranke izrekel priznanje in spoštovanje voditelju stranke Herriottu in predlagal, naj se zbrani delegati vzdignejo in pozdravijo Herriotta kot predsednika stranke. Vsa dvorana je vstala in začela burno vzklikati Herriottu. Daladier je nato izjavil, da je radikalna vlada pokazala, da je odločena klubovati vsem sedanim težkostem. Te težkoče bo tudi zmogla, ker je takšna volja naroda.

Potem je predsednik seinske organizacije stranke Pernet prečital v imenu vseh organizacij izjavo, v kateri izraža Herriottu priznanje in spoštovanje ter Mubezen radikalno socialistične stranke ter zagotavlja Daladierju podporo stranke.

Daladier se je zahvalil in s posebnim poudarkom dejal, da hoče vlada izpolniti vso svojo dolžnost in vso svojo nalogo. Vladi se je že sedaj posrežilo ohraniti lice Francije mirno in harmonično. Če bo

francoski narod hotel doprinesiti žrtve, ki ga jih prosimo, se mu bodo odprle vse možnosti. Vsi veliki problemi se dajo rešiti, ne da bi bilo treba zatekate se zato k diktaturam. Če ste odločeni trdno držati skupaj, boste za leta in leta vtisnili svoj pečat usodi Francije in Človeštva.

Generalni tajnik stranke Milhaud je nato prečital kratko sporočilo Herriotta, ki poziva radikalno stranko, naj se zgane okoli vlade in njenega šefa.

Predsednik vlade Daladier se je vrnil iz Vichyja snoči ob 18. uri. Izjavil je, da je zadovoljen s svojim potovanjem in s prisrčnim sestanekom s Herriottom. Najbrž se bo Daladier v nedeljo z letalom spet odpeljal v Vichy, kjer bo imel velik politični govor, kakor je običajno pred jesenskimi sestankom parlamenta.

Pariz, 6. oktobra. Vsi listi obširno poročajo o radikalno socialističnem kongresu v Vichyju, ki se ga udeležujejo mnogi ministri, člani radikalno socialistične stranke. Listi naglašajo, da vlada v stranki enotnost in da je včeraj kongres navdušeno pozdravil Daladierja in Herriotta, kar je najboljši dokaz, da je stranka enotna.

Zopet močan potres v Italiji

Rim, 6. oktobra. V pretekli noči je bil v Abruzzih zopet nov močan potres. Mnogo hiš je porušeni ali pa tako poškodovanih, da so se morali ljudje izseliti. Človeških žrtev po dosedanjih poročilih ni bilo.

Novo hujskanje proti Avstriji

Dunaj, 6. oktobra. AA. Vzlic ogorčenju, ki je vstalo po atentatu na kancelarja Dollfusa, in vzlic protestom mednarodne radiofonske konference, monakovska radijska postaja še zmerom nadaljuje radijsko kampanjo proti Avstriji. Tej kampanji pripisujejo avstrijski listi velik del odgovornosti za atentat. Tako je včeraj bil voditelj avstrijske nacionalne socialistične stranke Prokšer obnovil svojo serijo protiaustrijskih govorov s novimi

lažljivimi vestmi o finančnem in gospodarskem položaju Avstrije, zlasti pa o avstrijskem notranjem posojilu.

Nova italijanska podmornica

Pariz, 6. oktobra. AA. Iz Trsta poročajo, da so včeraj spustili v ladjeolovci v Tržiču (Montalcane) v morje novo italijansko podmornico »Galathea«. Podmornica je dolga 61 m.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize. Amsterdam 2307.07 — 2318.43, Berlin 1359.86 — 1370.66, Bruselj 797.46 do 801.40, Curib 1108.35 — 1113.85, London 175.86 — 177.46, New York 3669.38 do 3697.64, Pariz 223.86 — 224.98, Prags 169.79 — 170.65, Trst 299.90 — 302.30 (premlja 28.5%) Avstrijski šiling v privatnem kilingu 8.75.

INOZEMSKA BORZE

Curib. Pariz 20.19, London 15.90, New York 333.50, Bruselj 71.95, Milan 27.10, Madrid 43.10, Amsterdam 208.15, Berlin 122.90, Dunaj 57.25, Praga 15.32, Varšava 57.70, Bukarešta 3.—.

Danes in jutri ob 14. uri predvaja ZKD v KINU MATICI

QUO VADIS?

velefilm v zvočni izdaji

